

EBH2015. M.9.

A rendkívüli felmondás szubjektív határidejének megtartottsága szempontjából nem jelent indokolatlan késedelmet, ha a munkáltatójogkör-gyakorlót a munkavállaló kötelezettségszegéseit zártan, titkosan folytatott vizsgálat lezárásával tájékoztatják [1992. évi XXII. tv. 96. § (4) bek.].

[1] A felperes keresete az alperes által közölt rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

[2] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[3] A felperes híd- és alépítmény-szakértő munkakörben állt az alperes alkalmazásában. Munkaköri feladatai közé tartozott a vasutat érintő építőipari, műszaki kivitelezések során az üzemeltetői hozzájárulás kiadása. Ezzel összefüggésben került kapcsolatba az Sz. vasútvonal feletti gyalogos-felüljáró felújítási munkálatait végző X. Kft.-vel. A felperes e kft. ügyvezetője, H. J. felvetésére vállalta, hogy külön díjazás fejében beszerzi a szakhatósági hozzájárulásokat, ezért a felperes tulajdonában álló K. Kft. nevében szerződést kötött az X. Kft.-vel a szakági egyeztetések beszerzésében való közreműködésre 290 000 Ft + áfa ellenérték fejében, mely összeg kifizetésre is került.

[4] A felperes 2010. június 10-én arról tájékoztatta az X. Kft. ügyvezetőjét, hogy a szakfelügyelet elvégzésének ára kb. 10 000 000 forint. Amennyiben azonban azt az M. Zrt. helyett a K. Kft. végzi, úgy az 40%-a ennek az árnak. A felperes arról is tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy meg tudja oldani, úgy tűnjön, a szakfelügyeleti munka el van végezve, és azt is el tudja intézni, hogy a szakfelügyelők hiányából ne legyen probléma.

[5] Az X. Kft. ügyvezetője 2010. október 7-én az alperes biztonsági igazgatóságához fordult. A biztonsági igazgató október 12-én rendőrségi feljelentést tett az ügyben. A rendőrség javaslatára az X. Kft. ügyvezetője diktafonnal 2010. november 24-én felvette a felperessel történő megbeszélést, amelyen a felperes arról tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy hátráltatni tudja a munka elvégzését, amíg nem biztosítják részére a kialakított árat. Ezért és a szakfelügyeletért cserébe 800 000 Ft + áfa összeget kért, melyről a K. Kft. mint vállalkozó a számlát kiállította, a szerződést visszamenőlegesen elkészítette.

[6] A rendőrség 2010. november 30-án tartott házkutatást a felperes irodájában, ekkor a nyomozók tájékoztatták a munkáltatói jogkör gyakorlóját, Z. I.-t a rendőri intézkedés okairól. A Biztonsági Igazgatóság 2010. december 2-án adott a jogkörgyakorló részére tájékoztatást. Z. I. vizsgálatot rendelt el, egyben felfüggesztette a felperest a munkavégzés alól. Az eljárás során a felperest a betegállománya miatt nem tudták meghallgatni.

[7] A 2010. december 10-én kelt, és az aznap postára adott rendkívüli felmondással az alperes megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a felperes az alpereshez forduló vállalkozót megtévesztette, munkaköri feladatait képező engedélyezési hozzájárulási tevékenység elvégzéséért ellenértéket kötött ki, és a saját vállalkozása nevében számlázta azt ki. A vállalkozót megtévesztette a szakfelügyelet vonatkozásában is, műszaki felügyelet címen több millió forintot kért olyan felügyeleti tevékenységért, amely ténylegesen nem történt meg. Az alkudozás eredményeképpen 800 000 forint + áfa összegben állapodott meg a vállalkozóval szakfelügyeleti

tevékenység ellátásáért annak tudatában, hogy arra kizárólagosan az alperes jogosult. Az összeférhetlenségi nyilatkozatában a munkáltatót megtevesztette.

[8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megtartotta a rendkívüli felmondásra nyitva álló szubjektív határidőt [1992. évi XXII. tv. (régi Mt.) 96. § (4) bek.] tekintettel arra, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója, Z. I. 2010. november 30-án kapott először értesítést a felperes kötelezettségszegéséről. Annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy a vállalkozó már 2010 októberében tájékoztatta az alperes egyes munkavállalóit a kötelezettségszegésről, mert a jogkörgyakorló tudomásszerzésétől számítandó a szubjektív határidő, amely a bírói gyakorlat szerint akkor kezdődik, amikor az a kötelezettségszegés mértékéről és a vétkesség súlyáról is megalapozott információ birtokába jut.

[9] Az elsőfokú bíróság megállapította a rendkívüli felmondási indokok valóságát és okszerűségét is.

[10] A felperes fellebbezése folytán eljáró bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[11] A másodfokú bíróság a felperes szubjektív határidő elmulasztására vonatkozó érvelésével nem értett egyet. A felperes alaptalanul hivatkozott ugyanis a 2010. október 7-i meghallgatási jegyzőkönyvben foglaltakra, illetve az október 12-i feljelentésre, mint a teljes körű tudomásszerzés időpontjára. A felperes ugyanis csak ezt követően, a 2010. november 24-i megbeszélés alkalmával állította ki a vasúti szakfelügyeletről szóló számlát 800 000 forint + áfa összegben, és írta alá az erre vonatkozó szerződést. A szakági egyeztetések elvégzésére és a vasúti szakfelügyelet biztosításának elvállalására vonatkozó szerződések megkötése és a számlák kiállítása mint kötelezettségszegések szorosan összekapcsolódtak, ezért az utolsó kötelezettségszegés befejezésétől számítandó a szubjektív határidő (BH2000. 32.).

[12] A másodfokú bíróság egyetértett a rendkívüli felmondás okainak valóságáról és okszerűségéről hozott érdemi döntéssel is.

[13] A felperes felülvizsgálati kérelme - tartalmában - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatására és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult.

[14] Az alperes jogszabálysértésként az 1992. évi XXII. tv. (régi Mt.) 96. § (4) bekezdésben foglalt rendelkezések megsértésére hivatkozott. Álláspontja szerint az alperes valamennyi releváns tényről tudomást szerzett 2010. október 7-én H. J. bejelentéséből, olyannyira, hogy öt nappal később, 2010. október 12-én már elegendőnek ítélte a tényeket ahhoz, hogy rendőrségi feljelentést tegyen. Ezt alátámasztják az elsőfokú eljárásban beszerzett bizonyítékok. A rendkívüli felmondásban kifogásolt magatartások olyan eseményekre utalnak, amelyek 2010. október 12. előtt történtek.

[15] Az alperes nem adott elfogadható magyarázatot arra, hogy 2010. november 30-ig a munkáltatói jogkör-gyakorlót miért nem értesítették. Adatgyűjtést nem folytathatott, mert ennek ellentmond az, hogy 2012. október 12-én a feljelentést megtette. Az alperes szervezetén belül az ügyvel foglalkozó illetékes 2010. november 29-ig a jelentős információkat a munkáltatói jogkör gyakorlója elől elhallgatta. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. 6. § (1) bekezdése, 171. § (1) bekezdése és 71. §-a alapján e késlekedésnek nem lehetett jogszerű indoka „a rendőrségi akció előkészítése”.

[16] A Kúria ítélezési gyakorlata szerint (BH2007. 425., EBH1999. 46.) a munkáltató késlekedését nem lehet a munkavállaló terhére értékelni, mert a kötelezettségszegés gyanúja felmerülését követően haladéktalanul intézkednie kell az alapos és megnyugtató ismeret megszerzéséhez szükséges kivizsgálásról.

[17] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[18] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[19] A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként csak az Mt. 96. § (4) bekezdése megsértésére hivatkozott, ezért a Kúria a jogerős ítéletet csak e körben vizsgálhatta felül [Pp. 275. § (2) bek.].

[20] Az eljáró bíróságok a munkáltatóijogkör-gyakorló tudomásszerzése vonatkozásában a tényállást helytállóan tárták fel. Helyesen állapították meg, hogy annak ellenére, hogy a munkáltató részéről az alperes biztonsági igazgatósága védelmi csoportjánál a bejelentés 2010. október 7-én, a rendőrségi feljelentés pedig 2012. október 12-én megtörtént, a munkáltatóijogkör-gyakorló 2010. november 30-án, a házkutatás napján kapott tájékoztatást az eseményekről. Az eljáró bíróságok a bírói gyakorlatnak megfelelően rögzítették, hogy az Mt. 96. § (4) bekezdésében foglalt, a rendkívüli felmondási jog gyakorlására nyitva álló tizenöt napos szubjektív határidő azon időponttól kezdődik, amikor a munkáltatóijogkör-gyakorló teljes körűen, a kötelezettségszegés mértékéről és a vétkesség súlyáról is a szükséges információk birtokába kerül (EBH2005. 1244.).

[21] A másodfokú bíróság arra is helyesen hivatkozott, hogy az egymással szorosan összefüggő kötelezettségszegésekre alapított rendkívüli felmondás esetén a szubjektív határidő addig nem kezdődhet el, amíg az utolsó kötelezettségszegés be nem fejeződik. Az az utolsó kötelezettségszegésről történő tudomásszerzéssel veszi kezdetét (BH2000. 32.).c

[22] A munkáltató részéről pedig 2010. október 12-én a feljelentés megtörtént, a felperes azonban a 2010. november 24-i találkozó alkalmával állította ki a 800 000 Ft + áfa összegű, a vasúti szakfelügyelet biztosításáról szóló szerződés ellenértékét képező számlát. A rendkívüli felmondás pedig Az X. Kft.-vel szemben az Sz. vasútvonal feletti gyalogos-felüljáró felújítási munkálataira vonatkozó szerződés kapcsán a felperes által elkövetett folyamatos munkaköri kötelezettségszegések utolsó momentumaként e szerződés megkötésére és e számla kiállítására hivatkozott.

[23] Erre tekintettel nem volt - a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott - olyan késedelem a felperes által megvalósított kötelezettségszegések kivizsgálása vonatkozásában megállapítható, amely a bírói gyakorlat szerint a szubjektív határidő elmulasztását eredményezte volna. A felperesnek a vasúti szakfelügyelettel kapcsolatos kötelezettségszegése 2010. október 24-ig még nem volt befejezett, továbbá a munkáltató a felperes munkavégzésével és annak összeférhetetlenségével kapcsolatosan nemcsak az X. Kft.-vel összefüggésben folytatott vizsgálatot, hiszen nemcsak a rendkívüli felmondásban foglalt két szerződésről szóló iratokat csatolták a munkáltatóijogkör-gyakorlónak megküldött jelentéshez. Erre tekintettel az, hogy egy zártan, titkosan folytatott, a felperes munkavégzésére vonatkozó részletes vizsgálat (beleértve a rendőrség hatáskörébe tartozó házkutatást is) lezárultával történt a munkáltatóijogkör-gyakorló tájékoztatása, a jognyilatkozatra előírt szubjektív határidő megtartása tekintetében nem jelent indokolatlan késedelmet.

[24] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. (Kúria Mfv. I. 10.154/2014.)